

יציאת מצרים

יוצא לאור ע"י בית ההוראה "מעין טהור"

עלון מס' 6 - הודש שבט א' תשפ"א

בית ההוראה

מעין
טהור

ע"ש מרן הראשון רבינו עובדיה יוסף זצוק"ל

בנשיאות מורנו הגאון הנדל ר' ברוך שרגא שליט"א
בראשות הר"ג ר' יעב נסיר שליט"א

- ◆ מאכל שבריא יותר אם הוא קודם לברכה ◆ לחם
- ◆ מקמח לבן אם קודם ללחם מ"קמח מלא" בברכה
- ◆ חתיכות לחם המעורבות בתוך מעדן מה ברכתם

ואם כן לכאורה, בנידוננו גם יש להקדים את המאכל הבריא- שהוא פת קיבר- לחם מלא. אלא שבהלכה למשה (שם אות ו) בארנו מדוע חידש המרדכי את חידושו בהלכות הטוב והמטיב ולא בהלכות קידוש בשבת וכיו"ב, שהרי המעיין בידי קידוש (סימן ערב סעיף ד) יראה שאין מי שסובר שיין לבן קודם לאדום מפאת בריאותו, שלדעת הר"ף והרמב"ם נראה שגם הלבן כשר לכתחילה, וכן דעת הטור, אלא שאם הלבן משובח מהאדום הוא קודם. ולדעת הריטב"א אם אין לו יין אדום, יכול לקדש על הלבן לכתחילה, ויין אדום הוא מצוה מן המובחר. ולדעת הרמב"ן יין לבן פסול הוא אף בדיעבד (זולת בהבדלה שנחשב כשכר כמ"ש הרשב"ץ, וכ"פ מרן שם), וכמובא כל זה באורך בבית יוסף שם, ומכל מקום לכל הדעות מצוה לכתחילה לחזר אחר יין אדום, וכמו שכתב המשנה ברורה (שם סק"י). ולא אמר אחד מן הפוסקים שהלבן קודם "הואיל והוא בריא", ואף הרמ"א שהביא דברי המרדכי הנ"ל בהגה שבש"ע סי' קעה, לא העיר בהלכות קידוש בסי' ערב מדברי המרדכי כלל. והביאור בזה, שבהלכות "הטוב והמטיב" ענין הבריאות חשוב, שכן יין בריא- הטבה גדולה יותר היא, מה שאין כן בהלכות קידוש ושאר ענינים שהולכים אחר החשיבות בלבד, וכיון שהאדום חשוב מן הבריא, א"כ לא מחשיבים את הלבן כלל.

ולפי זה בנידוננו שענין הברכה אינו משום "הטבה", אלא "כבוד הברכה", וכמו שמצינו שכתבו הבאר היטב (סי' קסז סק"א) והכה"ח (שם אות ב-ג) שצריך לבצוע את הלחם מן המקום הקשה גם מי שאוהב את הרך. [ועוד שדין "חשוב" קודם לדין "חביב" כמ"ש הגר"מ לוי בספר ברכת ה' (ח"ג פ"ט סעיף יב), ומטעם זה פסק שם שיין קודם למיץ ענבים גם אם מיץ הענבים חביב לו יותר, עיין ודוק]. ואם כן העיקר הוא להקדים את הטעים והחשוב ולא את הבריא, וכל זה כשרוצה לאכול משניהם כמובן, וכמו שכתב התרומת הדשן (בסי' לב שהו"ד בהגה).

וכענין זה מצינו לענין פת עכו"ם נקיה, שפת קיבר שלנו אינה קודמת לה ושניהם שווים אלא אם כן באופנים מסויימים, וכמ"ש בבית יוסף (סימן קסח): שכל ברכת הנהנין תלויה

הלכה למשה

הלכות אקטואליות ומעשיות מתוך סדרת הספרים שו"ת הלכה למשה מאת הרב **יניב נסיר שליט"א** ראש בית ההוראה ומח"ס שו"ת הלכה למשה

לחם מ"קמח מלא" שנודע בדורנו שהוא בריא יותר מלחם מ"קמח לבן", האם הוא קודם לו בברכה

ידוע שבזמן חז"ל היו מצויים שני סוגים של לחם, הראשון נקרא "פת נקיה", והוא פת חיטים ללא ה"סובין"- קליפות החיטים, והוא ה"לחם הלבן" המצוי והרגיל בזמננו, והשני נקרא "פת קיבר", והוא לחם העשוי מקמח שנטחן יחד עם הקליפות, והיה נחשב לגרוע מן הלחם הראשון. ומבואר בש"ע (סי' קסח סעיף ד) שאם שניהם שלימים, צריך להקדים את הפת הנקיה- לחם לבן.

והנה כיום במציאות ידוע שלחם מ"קמח מלא"- שהוא קמח עם סובין (קליפות), בריא יותר, ורבים מקפידים לאכול דוקא ממנו משום בריאות, אבל לענין הטעם, רוב העולם נהנים יותר מפת מקמח לבן ללא הקליפות וכבעבר. ולפי האמור יש לדון האם ענין הבריאות שנודע לנו בדורות האחרונים, יגרום להקדים את הלחם המלא לפני הלחם הלבן באופן שרוצה לאכול משניהם.

הנה מרן הבית יוסף (ריש סי' קעה) גבי ברכת ה"טוב והמטיב" על יין, הביא דברי הגמרא בברכות (נט ע"ב) שאמרה שהמברך על יין בורא פרי הגפן, אין צריך לברך שוב הגפן על יין אחר שהביאו לו, אבל צריך לברך ברכת "הטוב והמטיב". ודעת רש"י שדוקא כשהיין השני טוב ומשובח מן הראשון מברך הטוב והמטיב. אבל דעת התוספות שאף כשהאדם מסופק אם היין האחרון טוב מן הראשון, מברך הטוב והמטיב, כל שהוא לא יודע בודאי שהיין האחרון גרוע מן הראשון. וכ"פ מרן בשלחנו הטהור (שם סעיף ב).

אחר כן הביא הבית יוסף את דברי המרדכי (פסחים קא ע"ב) שכתב כדברי התוספות, והוסיף שעל יין לבן מברך הטוב והמטיב אפילו אם הוא גרוע הרבה יותר מן הראשון, לפי שהוא בריא לגוף יותר מהראשון. והיינו שאף שבדרך כלל צריך שידע שהיין השני לא גרוע יותר מן היין הראשון, ואם ידוע לו שהוא גרוע ביותר מן הראשון אינו מברך, מכל מקום ביין לבן, אף אם הוא גרוע ביותר מהראשון, בכל זאת מברך עליו (אחר ששתה מן האדום) והואיל והוא בריא לגוף. ובשו"ת הלכה למשה (ח"א סי' יח) הארכנו בדין זה והעלנו שגם לנו בני ספרד שאנחנו הולכים אחר דעת מרן הש"ע, יש לנו לנהוג כדברי המרדכי הנ"ל להלכה ולמעשה, ראה שם.

בחביבות, שעל חביבות הנאתו הוא מברך ומשבח, ולכך נכון שבעל הבית נזהר מפת של גוים, אבל אין זה בגלל שאינו חביב לו, אלא מניח משום פרישות, ולכך במקום שיכול למצוא עילה שיאכל בהיתר ולא יצטרך לפרישות כמו כאן שמחבב בו המצוה התירו לו חכמים. ומבואר שהעיקר הוא כבוד הברכה בפת נקיה וחביבה, ולא ענינים אחרים.

בזמננו אין פת "קיבר" ממש אבל בכל זאת רוב העולם אוהבים לחם לבן

אלא שהנה הרב פסקי תשובות (סי' קסח הערה 5) כתב: פת קיבר, פירושו לחם מקמח שלא הפרידו ממנו הסובין והנבטים, ובזמניהם היה מאכל עניים כי היה קשה ללעיסה ואכילה ולא היה כלל ערב לחיך. ולכן פשוט וברור שאין הכוונה ללחמים שונים מחטה מליאה שעושים בימינו שמעבדים אותם באופן שאין כל קושי באכילתם וטעימים הם וערבים לחיך ואף הם בריאים יותר מלחם לבן, ולכן הרי זה בכלל לבן ללבן יותר, שיש להעדיף את החביב עליו. ואם אכן הלחם המלא שברשותו אין לו טעם טוב מחוסר תבלינים וכדו' וגם קשה לאכילה ומוכרח לאכלו מפני בריאותו וכדו', יש להעדיף לחם נקי אף שחביב עליו לחם זה יותר מחמת רגילותו אליו וכדו' והיינו כשבדעתו לאכול בסעודה זו גם מהלחם הנקי, ע"כ. וכעין זה כתב גם בספר הלכה ברורה (חלק ה' עמ' תיג).

אבל באמת אף אחר הנ"ל, המציאות היא שלרוב העולם לחם לבן הינו מכובד וטעים יותר מלחם מלא, והאוכלים מהלחם המלא אינם עושים כן אלא משום בריאות, תדע שהרי אם המצא ימצא "מחקר" אמיתי שיהפוך הקערה על פיה, ויכריז שפת לבנה בריאה הרבה יותר מלחם מלא, הרי ודאי שלא ימצא אלא אחד מעיר ושניים ממשפחה שיאכלו עדיין מהלחם המלא. וכן תראה כדוגמא לזה שהכל קונים חלות לשבת משובחות מקמח לבן, ומעטים ממש קונים חלות מקמח מלא, ובדרך כלל הוא מחמת "דיאטה" ועניני בריאות וכדומה. וכמבואר בש"ע שאפילו כששניהם לבנות יש להקדים הלבנה יותר. ואם כן נראה שלמעשה אף בזמננו יש להקדים את הלחם מקמח לבן כל שברצונו לאכול משניהם.

וכן ראיתי להגאון ר' בצלאל שטרן זצ"ל בשו"ת בצל החכמה (חלק ג סימן סו) שכתב שרוב האנשים - כולל גם אלה שמטעמי בריאות אינם אוכלים רק פת קיבר, פת נקיה חביבה עליהם וסעודות מצוה יוכיחו שגם אלה המקפידים שלא לאכול אלא פת קיבר אין עושין סעודת מצוה ואפילו סעודת מרעים רק עם פת נקיה, הרי שפת נקיה חשובה וחביבה גם עליהם. ובאמת לא נמצא אפילו אחד ממאה ממשותפי סעודות הנ"ל שימנע עצמו מלאכלה. על כן גם בזמננו שרבים מאד מקפידים לאכול פת קיבר דוקא, הוי פת נקיה חשובה וחביבה, ומי שפת נקיה אינה חביבה עליו בטלה דעתו, ע"כ. ואמנם ראיתי בשו"ת תשובות והנהגות (כרך ד סימן עא) שדן בנידוננו וכתב: בתקופות האחרונות התחדש "האוכל הטבעוני והצמחוני", ומצוי שאין אוכלים פת חטים נקי, אלא רק פת קיבר או שיפון, ונסתפקתי מה עליו לעשות בשבת, אי אזלינן בתר דידיה דניחא ליה "מטעמי בריאות" קיבר או שיפון, או אולי הולכים אחר רוב העולם והואיל ולרוב בני אדם חלה מפת נקי עדיף, ואנו צריכים לחם משנה יפה ושלם, ועל כן ההידור לצאת לחם משנה ולבצוע ממנו מפת נקי כחלות המצויים. וכהיום שזו שיטה שלימה של הרפואה הטבעונית שפת קיבר וכן שיפון מפורסמים כבריאים יותר, אף שרוב העולם אין נוהגין כן, קשה לומר בטלה דעתו בכזה אופן,

שיודעים שזהו שיטת הטבעונים. אבל אדם בריא והטבעוניים טוענים שפת זו בריאה יותר לאדם, לא כדאי לדחות לחם משנה בהדר בשביל כן. וכן ראיתי להגאון ר' משה מרדכי קראפ שליט"א בספר הלכות יום ביום הלכות ברכות (פרק ט סעיף ז עמ' תפז) שכתב כן. ולפי האמור יש להעיר על דבריהם, שהרי טענת "בריאות" לא מעלה ומורידה בענין קדימה בברכות וכנ"ל. ולכן למעשה גם בדורנו שנודע ש"לחם מלא" בריא יותר, מכל מקום פת לבנה קודמת הואיל שהיא טעימה חביבה וחשובה יותר לרוב האנשים.

לחם הכהה שנקרא במאפיות "לחם מלא" אבל באמת טעמו כלחם לבן לגמרי

ולחם הכהה שנקרא "לחם מלא" אבל טעמו כלחם לבן לגמרי, הדבר ידוע שבאמת אינו לחם מלא כלל, אלא קמח לבן רגיל ומוסיפים לעיסה "קרמל" - סוכר שרוף קצת, ובכך נעשית כהה, וממילא הוא בגדר לחם לבן. ואמר לי האופה ר' עופר חבה הי"ו, ממאפיית "יעלה", שאף בפת מקמח לבן מוסיפים מעט סוכר בכדי שיהיה לפת צבע כהה קצת ולא תראה חיוורת. ולפי האמור בש"ע שאף בשניהם לבנים יקדים הלבן יותר, יש לעיין אם יקדים הלבן, שהרי באמת אין בו אלא צבע בעלמא. [מתוך שו"ת הלכה למשה ח"ג סי' ח].

האוכל חתיכות לחם פחות מכזית שמעורבים במעדן שוקולד מה ברכתו

אודות האוכל חתיכות לחם פחות מכזית בתוך מעדן, ומערבב את חתיכות הלחם בתוך המעדן עד שהם נצבעים לגמרי בצבע המעדן, וכגון במעדן בטעם שוקולד (בצבע חום) וכדומה, שנצבע מכל צדדיו, כיצד מברכים על זה, אם ברכת המוציא או מזונות.

נודע בשערים מה שכתב מרן בש"ע (סי' קסח סעיף י) בגדר "חביצ"א" - דהיינו פירורי לחם המעורבים בדבר אחר בכל מיני אופנים, מה דינם, ומצינו שלשה אופנים בזה: א. כשחתיכות הלחם מבושלות, צריך שיהיה בכל חתיכה בפני עצמה שיעור "כזית" כדי לברך המוציא, ואפילו אם יש לחתיכות "תואר לחם" - דהיינו שזה נראה לחם, אין זה מועיל אלא אם כן יהיה כזית. [מיהו עיין בהערות איש מצליח שעל המשנ"ב שם שכתבו שהואיל ודעת הרמב"ם ועוד כמה מהראשונים שאם נשתנתה צורת הפת בבישול אפילו שיש בה כזית מברך בורא מיני מזונות, כן יש לנהוג להלכה ולמעשה, דספק ברכות להקל, ושלכתחילה ראוי שלא להיכנס לזה]. ב. כשהלחם מעורב בדבר אחר לא ע"י בישול, כמו עירוב בדבש או מרק, צריך שיהיה בלחם אחד מהתנאים: או תואר לחם, או שיהיה בו כזית, כדי לברך המוציא. ואם חסרים שניהם ברכתו מזונות. ג. כשלא עשו שינוי בגוף הפת ולא עירבבו אותו בדבר אחר אלא פוררו את הלחם לחתיכות קטנות, נשאר ברכת הפת על כנה ומברכים המוציא.

ונדוננו נראה שיש לדמותו למקרה השני שכתב מרן, והוא חתיכות לחם המעורבות בדבר אחר קר (לא בבישול), ובזה כדי להוציאו מברכת המוציא וברכת המזון צריך שלא יהיה בו כזית וכן שלא יהיה בו תואר לחם, ועתה נותר לנו לברר אם מה שהלחם נצבע כולו בצבע המעדן, כבר נחשב שאין לו "תואר לחם", ולכאורה יש לפשוט כן בפשטות ממה שכתב מרן בבית יוסף (שם) בשם המרדכי: השורה פתו ביין אין מברך המוציא שיצא מתורת לחם "הואיל וסימוק ודומה לפת הבאה

וזאת ליהודה

מאת הרב יהודה נסיר שליט"א
ראש כולל להוראה "עץ חיים"
ובית הוראה "אור יוסף"

'בית חרושת לרבנים'

"ישיבה זה לא אוניברסיטה!", הוא משפט ששמע כל צורב שזכה להכנס בשערי 'עולם הישיבות' בשלל צורות ודרכים, ונראה שבעקבות הרדיפה הבלתי פוסקת אחר המטרה קצת שכחנו את הדרך, שכחנו משום מה שגדולי עולם רבים אשר אם אספרם מחול ירבון לא 'נבחנו לרבנות' ואף לא חיברו מעולם שום ספר או שחיברו אך ספר אחד בסוף ימיהם, ומהם מגדולי הראשונים והאחרונים וגם מגדולי דורנו, כל אחד וטעמו השמור עמו.

אחד היה שפירסם טעמו ונימוקו, והוא **הגאון הגדול הנודע אביר המעינים והפוסקים רב רבנו ר' בן ציון אבא שאול זצוק"ל** רבם של רבים מראשי הישיבות וגדולי הפוסקים בדורנו, אשר לא חיבר בעצמו ממש אלא ספר אחד - שו"ת אור לציון חלק א', ובמסיבה שערכו לכבוד מאורע גדול זה הודיע קבל עם ועולם שלא ניגש למלאכה זו כיון שראה בהרבצת התורה כ"מ ומאוחר יותר כראש ישיבה ובהעמדת התלמידים כייעודו וכמפעל חיו ולכן לא הותר לעצמו בדל של כח עבור מלאכה זו ומה גם שתבוא בודאי על חשבוך התלמידים, ושוליו רצונו להודות לה' לא היה מחבר גם ספר זה. וכי בשל כך ישנו איזה ספק שהוא היה מהמיוחדים שבגדולי הדור? וכי כל תלמידיו הרבים שמהם אשר חיברו ספרים רבים ומהם שהעמידו מאות תלמידים שחיברו ספרים ופסקו הלכה והעמידו תלמידים כלא נחשבו?

יתרה מכך, הלא רוב רובם של גדולי הדור האשכנזים כיהנו כראשי ישיבות כהגרא"מ שך וכהגרא"ל שטיינמן זצוק"ל ועוד, ולא היו עונים לשאלות בהלכה, אלא מפנים לאיזה חכם 'פוסק' אשר לא הגיע בגדולתו בתורה לקרסוליהם, וכי בשל כך יהיה מי שיאמר שלא היו אלו גדולי הדור? אתמהה.

כאן עלי לעצור, לפני שהקוראים היקרים מרימים גבה, ולהבהיר כי כותב השורות כראש כולל הלכה וכמי שחיבר ספרים, בודאי לא בא להמעט בערכם הרב של מי שזכה להבחן ברבנות על הנושאים שזכה ללמוד ובודאי שלא במי שזכה לחבר ספרים ובפרט בהלכה (ואולי עוד נכתוב במעלתם בע"ה), אבל, הנקודה היא הפרופרציה! לדעת מהו העיקר ומה הוא הטפל ומה משמש את מה.

זכורני, באחד מימי בין הזמנים עוד בהיותי בחור צעיר החובש את ספסלי הישיבה, ואחד מחברי מבחירי ישיבת "אור ישראל" (בפ"ת) שלא זכה להבין את דעתם - דעת תורה צרופה של רבותינו, שאלני "מדוע אתם לומדים על מנת להיות רב?" וישבתי וערכתי תשובה מאהבה לבאר לו מדוע זוהי איפוא דרכם של כל גדולי הדורות הקודמים לאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא.

וזהו, אם תרצו, תמציתם של דברים, כשהעיקר הוא לימוד ביסודיות לאסוקי שמעתתא אליבא דהילכתא ובסוף נבחנים - הרי שאין לך גדול מזה. כשהאדם שקוע כל כולו בתורה תורת אלוקים חיים בעמל ויגיעה ועוד מוסיף לו זמן גונב יום וליילה כדי לחבר חיבורים - אשרי השם עצמו עפר תחת כפות רגליו.

אבל! ויש כאן 'אבלי' גדול, אם העיקר הופך לטפל והטפל לעיקר, והלימוד במרוצה וללא הבנה ישרה, והעיקר לרקלם את ספר הסיכום ולעבור את המבחן - לא עשינו כלום וזהו באמת כ"בית חרושת לרבנים". ואם העיקר להיות 'המח"ס הגדול בעולם ששבר שיא עולמי בכמות הספרים' (שפעמים רבות נערכו והועתקו בעזרת.....), ללא קשר אמיתי לגדלותו או שקידתו של מחברו ושעמל תורה אמיתי בסוגיות הש"ס וההלכה בפנים אינם הדרך הסלולה לאותו מחבר - הרי שהעיקר חסר מן הספר!.

כמדומה שאם פעם 'רבנים מטעם' או מחברי קיצורים למיניהם שחיבוריהם לא הצריכו בדוקא העמקה בדברי הש"ס והפוסקים היו גלויים לכל, והיחס אליהם היה בהתאם. הרי שכיום שדרכי הנגישות לציבור רבים כל כך, והיחצנות הפכה לצערנו לחלק בלתי נפרד מחיי התורה, הפך המושג אשר טבעו הצמח צדק מליובאוויטש והאדמו"ר הרי"ף ככלי להפצת תורה בכל רחבי הארץ והעולם (וכמדומה שמקורו במכונת התעמולה הסובייטית) - חזקה על תעמולה שאינה חוזרת ריקם!, לכלי שרת ביד כל דכפין כדי להכניס את 'מרכולתו' בכל פינה וכל סדק, והתוצאה הרי היא לפנינו, הצעירים מחקים את מי שמצטייר לנגד עיניהם כמוצלחים, ואט אט ההעמקה והיסודיות, העמל והשקידה וכו', מפנים מקום של כבוד (או שלא!) לדרך בו יוכל אותו לומד להראות לעיני העמים והשרים גודל חכמתו (שלו) יתברך!

בכיסנין". וכן פסק בש"ע (סעיף יב): יש מי שאומר שפת השרוי ביין (אדום) אינו מברך אלא בורא מיני מזונות וברכה אחת מעין שלש, ונראה שאין דבריו אמורים אלא בפירורין או בפרוסות שאין בכל אחת כזית, ע"כ. ו"סימוק", פירושו שהלחם האדים. וא"כ מוכח שלחם שנצבע ונשתנה מצבעו הרגיל, משתנית גם ברכתו. ועיין להטורי זהב (ס"ק טז) שכתב שהדין כן דוקא ביין אדום, שעל ידי זה נשתנה צורתו, אבל בלבן הרי דינו עד שיתלבן היין מחמת הפת. וכ"כ הבאר היטב (ס"ק כז), ע"ש. והגרא"א (שם) שהואיל ונתאדם יצא מתורת לחם. והיינו שאם כוונת מרן שברכתו מזונות כיון שנשרה עד שנשתנית צורתו ולא משום הצבע בלבד, אם כן הרי זה כבר הדין שנכתב לעיל בסעיף יא שפירורים שנותנים במים, והמים מתלבנים מחמת הפירורים, יורד מהם "תורת לחם". ואין צריך לחדש דין נוסף בסעיף יב לגבי פת השרוי ביין. ועוד שהרי הדבר כל שכן, שאם במים שאין בהם צבע וחוזק בטעמם, מכל מקום משנים הברכה, אם כן כל שכן יין ומה צריך להוסיף ולהשמיענו זה. ועל כרחנו שהוא מטעם הצבע בלבד וזה חידושו. וכ"כ הרב כף החיים (ס"ק צג). ומכל הנ"ל נראה בפשטות שצריך לברך על הלחם שבמעדן ברכת בורא מיני מזונות ומעין שלש.

אלא שבספר ה"מרדכי" עצמו הגירסא הואיל ו"נימוק", ופירושו שנשרה כל כך ביין עד שנשתנתה צורת הפת ונימוק. וכן עיין להרב ביאור הלכה (שם ד"ה ביין אדום) שכתב שסברא קלושה היא לומר שמשום הצבע בלבד תשתנה ברכת הפת, והביא שברוב ספרי המרדכי כתוב "הואיל ונימוק". אולם ברור שמרן לא הבין כן וגרס "סימוק" [ועיין למז"ר הג"ר אליהו מאדאר שליט"א בשו"ת אמרות טהורות (ח"א סי' כב אות ז) שכתב שאין לסמוך על גירסא הנמצאת לפנינו בדברי הראשונים היפך ממה שמעידים הראשונים ומרן, הואיל והם היו סמוכים אליהם יותר ופעמים אף ראו הכתב יד], ממה שכתב דין סעיף יא גבי מים, וסעיף יב גבי יין, ולפי דברי הביאור הלכה הכפילות מיותרת, ונראה שכוונת הביאור הלכה לחלוק על דעת מרן הש"ע. ולכן לנו הספרדים יש לנהוג כמרן שכבר בשינוי הצבע יורדת הפת ממעלת "תואר לחם". וכן פסק הגאון ר' משה הלוי זצ"ל בס' ברכת ה' (ח"ב פ"ב סעיף כד), והגאון ר' דוד יוסף שליט"א בס' הלכה ברורה (סי' קסח עמ' תסה-תסז).

ואחר העיון נראה שאין ליכנס לכל זה לכתחילה, הואיל שיש שני ספקות בדבר, א', שנכנס למחלוקת הפוסקים הנ"ל בין האחרונים לביאור הלכה והסוברים כמותו, ואף שמפשט דברי מרן נראה שלא חשש להבנת הביאור הלכה, מ"מ הסברא הפשוטה נראית כדעת הביאור הלכה שבדבר מועט כזה (צבע) לא יצא לחם מתוארו. ושנית שאף מרן עצמו הביא דין זה בש"ע בלשון "יש מי שאומר", ואף שדעת הסמ"ע בחו"מ (סי' טז סק"ח) שדעת מרן לפסוק כן להלכה ולמעשה, ומ"ש בלשון זו הוא משום שמצא דין זה באחד או שנים מן הפוסקים. וכן דעת רוב האחרונים [וכ"כ בג"ד הכה"ח ס"ק צ, והגרא"מ לוי שם]. מ"מ דעת הרב גינת ורדים (יו"ד סוף כלל יג) ועוד, שמה שכתב מרן בלשון זו, הוא משום שלא ברור לו הדבר לפסוק כן. ואם כן מידי ספק לא יצאנו, ולכן ירא שמים לא יכניס את עצמו בספק זה.

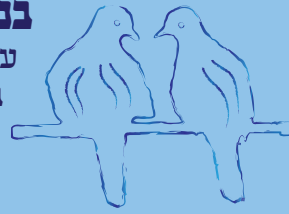
ונמצא להלכה שעל חתיכות לחם פחות מכזית שמעורבות בתוך מעדן ונצבעו מכל הכיוונים, מברכים במ"מ ועל המחיה, ולכתחילה אין לעשות כן או לאוכלם בתוך סעודה לצאת מכל ספק. **[מתוך שו"ת הלכה למשה ח"א סימן טז].**

לתגובות אודות פינת "וזאת ליהודה":

ory054848460001@gmail.com

בנין עדי עד

עצות והנהגות קצרות ומעשיות
בשלוש בית וחינוך ילדים
מתוך ספר "בנין עדי עד"
מאת ראש בית ההוראה שליט"א

תתחיל להסתדר עם... עצמך!

קראתי סיפור שנשמע לא מציאותי אבל אירע במציאות, בזמן מלחמת יפן וארה"ב, צבא יפן שלחו פלוגה קטנה של ארבעה אנשים ל"אי הפיליפינים", בראש הפלוגה הציבו מפקד בשם "הירו הינדה", ומפקדו פקד עליו שהוא לא נוטש את העמדה עד שהוא מקבל פקודה שהוא יכול לשוב. בפועל אחרי 4 ימים מעת שהם נשלחו אל היער, יפן נכנעה ונגמרה המלחמה. אבל את "הירו הינדה" ופקודיו שכחו...

"הירו" היה אמיץ מאוד, הוא היה נכנס מתוך היער שבו הוא וחבורתו התחבאו, אל תוך העיירות ומחבל להם בדברים וגונב אוכל. מעולם לא הצליחו לתפוס את "הירו". עברו הימים ובני הפילפינים שרצו להיפטר מהם וגם ריחמו עליהם תלו פתקים על צאן (כבשים) שנגמרה המלחמה בהיותם יודעים ש"הירו" וחבורתו היו גונבים צאן למאכל, באחד הפעמים ראה "הירו" את המודעה הביט לרגע ואז צחק...

"הם" חושבים שאני כזה תמים להאמין להטעייה שלהם... חשבתי שהם יותר מחוכמים... אנחנו נמשיך להילחם ולא נכנע... כמה ימים אחרי כן עברו מטוסים עם מנשרים בהם הופיעה אותה מודעה... גם להם הגיב "הירו" באותה צורה...

אחד מארבעת החיילים התייאש אחר שראה שלא יוצרים איתם קשר וחזר לארצו. אחרי כמה שנים התייאש עוד אחד והלך.

"הירו" והחיל האחרון המשיכו לשרוד כשהשנים חולפות, יום אחד ראה "הירו" עיתון זרוק על הרצפה ובו כתוב על המלחמה שנגמרה וכו', לכמה רגעים הביט בזה הירו בסקרנות, אבל שוב זרק את העיתון ופרץ בצחוק, "לא האמנתי שהם ישקיעו כל כך הרבה בשביל שניכנע, להוציא עיתון מוטעה כאילו המלחמה נגמרה... זה לא יעזור להם אנחנו נמשיך להילחם וננצח...".

עברו עוד כמה שנים וצייד פגע בחייל האחרון שנותר עם "הירו" והרגו, "הירו" נשאר לבד... במשך השנים באו רבים לחפשו, אבל במיומנותו הרבה הוא הצליח לחמוק מכל אורב ו"אויב".

אחרי 29 שנה!!!, קם צעיר אחד שעשה עליו מחקר וחפשו בכל מאודו וגם הצליח להגיע אליו. הירו נטה להאמין לו בהביאו ראיות חותכות שהמלחמה נגמרה כבר לפני כשלושים שנה, אבל למעשה הירו סירב לבוא טרם שיקבל פקודה ממפקדו... במאמצים עילאיים הגיע אליו מפקדו הזקן ואחרי שעמד בפניו ואמר לו בפקודה: "אתה משוחרר נגמרה המלחמה", רק אז חזר לארצו והתקבל בהערצה....

לפעמים האדם נלחם "עם עצמו", אין אף אחד כנגד, הוא פגוע מעצמו, אולי כי לא הבין את השני נכון, או שהוא פגיע מדאי והשני התכוין רק לצחוק עמו, ועוד סיבות רבות, והוא תקוע ב"מלחמה" ללא כל אויב ואורב. ובאמת הרבה פעמים הכל מתחיל מהאדם, כיצד האדם מקבל את הדברים, שני אנשים יכולים לקבל את אותה הודעה, בקשה, תגובה, וכל אחד יגיב בצורה שונה, האחד יכעס והאחר ימשיך הלאה, מי האשם? האם זה שאמר להם? לכאורה הרבה פעמים לא, שהרי השני שמע את אותו הדבר אבל בחר להמשיך הלאה, מי שבחר להתעכב ולכעוס ולקחת ללב זה האדם שלא עבד על עצמו ומטבעו הוא כועס ופגיע.

האדם צריך להתפלל שהוא יצליח ויסתדר עם חבריו, עם רבותיו, עם שכניו, עם אשתו וכו', אבל לא ישכח להתפלל גם שיצליח עם עצמו... לפעמים באמת אין בעיה, אבל האדם תקוע ומתחפר ב"בעיה" שאינה קיימת רק כי רגישותו גורמת לו לרצות להיות מסכן, נרדף, או אדם שצריך לרחם עליו להבינו או לכבדו. יעזור ה' ונצליח, בעיקר עם עצמנו...

בשורה נפלאה לעוסקים בהלכות טהרה

בחסד ה' עלינו וביוזמת תורם יקר ונכבד, לרגל ימי השובבי"ם,

בית ההוראה "מעין טהור" יוצא במבצע חלוקה נוסף של ספר שו"ת הלכה למשה חלק ג' הכולל את קונטרס "ההתקנים בהלכה", המקיף את כל עניני ההתקנים, וכולל כמה פרקים,

הן בפר הרפואי - כולל מאמר רפואי ותשובות גדולי הרופאים במציאות העכשווית הידועה להם.

והן בפר ההלכתי - בירור הדין מדברי הגמ' והפוסקים ראשונים ואחרונים וביור דעת גדולי הדור.

וכן תשובות בכתב יד מאת גדולי הדור וגדולי מורי ההוראה אשר חיזו דעתם על הקונטרס הנ"ל אחר עיונם בו ומהם מרן ראש הישיבה **הגר"מ מאזוז שליט"א** ר"י כסא רחמים, הגאון הגדול ר' **ברוך שרגא** ראב"ד ירושלים.

הגאון הגדול ר' **יצחק רצאבי** פוסק עדת תימן. הגאון הגדול ר' **אליהו שלזינגר** רב שכונת גילה,

הגאון הגדול ר' **יעקב שכנזי** דומ"ץ העדה החרדית הספרדית, הגאון הגדול ר' **מתתיהו דייטש** רב שכונת רמת שלמה ודומ"ץ

העדה החרדית, הגאון הגדול ר' **גדעון בן משה** ראב"ד יורו משפטיך - (בבירור דעת **מרן רבנו עובדיה יוסף** שהנ"ל שימש

כראש בית ההוראה לעניני טהרה אצל מרן זצ"ל), הגאון הגדול ר' **אלהנן פריץ** ראב"ד חוקת משפט,

הגאון הגדול ר' **אליהו מאדאר** מו"ץ דישיבת כסא רחמים, ועוד. (ועוד הובא בספר תשובות השייכות למו"ץ).

החלוקה מיועדת לבתי הוראה, מורי צדק וכוללים העוסקים בהלכות טהרה,

הכמות מוגבלת וכל הקודם זוכה.

המעוניינים בעותק פרטי יכולים לקבלו בספר שו"ת הלכה למשה ח"ג בעלות של 30 ₪

או כשהוא לבדו במייל בחינם.

ניתן לפנות ולהרשם לחלוקה בכתובת המייל m3036006@gmail.com או בפל' 0527-150-637